

[Statsministeren.]

tidspunkt udgjorde vore vigtigste eksportmarkeder, tiltrådte overenskomsten, og da overenskomsten desuden indeholdt bestemmelser, der tog sigte på at sikre de deltagende importlandes behov, om fornødent på ikke-deltagende landes bekostning, således at eksporten til Norge og Sverige ville kunne komme i fare for at skulle indskrænkes mod disses ønske, afholdt Danmark sig fra at ratificere overenskomsten.

I de år, der er forløbet, siden overenskomsten af 1953 trådte i kraft, er der imidlertid sket væsentlige ændringer med hensyn til vor sukkereksport, der i mindre omfang end hidtil er koncentreret om de skandinaviske markeder. Norge og Sverige har ikke undertegnet den nye sukkeroverenskomst, og det er endnu ikke endeligt afklaret, om dette vil ske.

Ved vurderingen af Danmarks stilling til overenskomsten må det afgørende være, om Danmarks ratifikation af overenskomsten under de nuværende forhold på det internationale sukkermarked vil betyde en styrkelse af vor stilling som sukkereksportør.

Under overvejelserne herom må det tages i betragtning, at det under den nu afløste overenskomst lykkedes på trods af de store lagre, der fandtes ved dens ikrafttræden, at gennemføre en stabilisering af priserne inden for det fastsatte normale spillerum, når undtages en periode omkring Suezkrisen, hvor denne i forbindelse med en nedgang i den europæiske sukkerhøst fremkaldte en voldsom og langvarig prisstigning. Den nye overenskomst råder lige så lidt som den hidtidige over midler til effektivt at imødegå sådanne helt usædvanlige situationer, men der er grund til at forvente, at de nye, mere smidige bestemmelser om ændringer af kvoterne vil lette en tilpasning til de skiftende markedsvilkår.

Den nye overenskomst har fået større tilslutning end den gamle. Efter at Peru og Brasilien har tiltrådt overenskomsten, er samtlige sukkereksporterende lande af betydning med undtagelse af Indien omfattet af overenskomsten, og også antallet af importerende medlemslande er blevet forøget. Det må derfor antages, at mulighederne for en stabilisering af verdenshandelen med sukker er væsentlig større under den nye overenskomst, og at det for et udenforstå-

ende land vil blive vanskeligere end hidtil at sælge sukker på det frie marked.

Det frie marked vil for Danmarks vedkommende på grund af transportomkostningernes betydning i praksis kun omfatte et ret begrænset geografisk område. Inden for dette har flere vigtige importlande, herunder England og Vesttyskland, tiltrådt overenskomsten. Følgelig ville Danmark ved at holde sig udenfor kunne komme til at stå over for store vanskeligheder med hensyn til at få adgang til disse markeder.

Endelig er der grund til at fremhæve, at den basiseksporttonnage på 75 000 t råsuiker, d. v. s. ca. 72 000 t hvidt sukker, som Danmark har fået tildelt i henhold til overenskomsten, fra et dansk synspunkt må betragtes som tilfredsstillende; den svarer til den gennemsnitlige årlige sukkereksport beregnet på grundlag af tallene siden 1947, dog med udeladelse af årene 1953 og 1955, hvor eksporten var ubetydelig.

Basiseksporttonnagen er i øvrigt ikke et udtryk for, hvad Danmark maksimalt må eksportere under alle forhold, ligesom den heller ikke er en mængde, som vi under alle omstændigheder er garanteret afsætningen af.

Som det nærmere fremgår af overenskomstens bestemmelser, ophæves alle kvantitative begrænsninger for eksporten til det frie marked, når sukkerprisen overstiger 4 cents pr. lb. på New Yorks kaffe- og sukkerbørs. Da Danmark normalt ikke vil have mulighed for at fremstille eksportsukker til en pris, der ligger væsentligt under denne pris, er den basistonnage, som Danmark er tildelt, derfor ikke udtryk for en reel begrænsning af eksportmulighederne.

Falder omvendt prisen under et vist niveau, vil der efter de i overenskomsten givne retningslinjer blive foretaget proportionale nedsættelser af de enkelte landes kvoter. Sådanne nedsættelser fandt første gang sted i år. Efter at prisen i et vist antal dage havde ligget under 3,25 cents, nedsattes kvoterne automatisk med 2½ pct., hvorefter sukkerrådet indkaldtes til møde med henblik på drøftelse af situationen. På dette møde opnåedes enighed om en nedsættelse på yderligere 5 pct. For Danmarks vedkommende er resultatet af de foretagne nedsættelser, at eksporten for 1959 — såfremt for-